

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/30/2017
Identifikačné číslo spisu: 7016200680
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7016200680.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky: S. C., narodená dňa XX.XX.XXXX, B., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.04.2016, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/44/2016-38 zo dňa 30.05.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/44/2016-38 zo dňa 30. mája 2017 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom s poukazom na ustanovenie § 250q ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.04.2016, ktorým podľa § 65 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) navrhovateľke priznala od XX.XX.XXXX starobný dôchodok v sume 201,80 Eur mesačne. Účastníkom krajský súd náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne, oboznámil sa s dávkovým spisom, a po doplnení dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný.

Poznamenal, že medzi účastníkmi bolo sporné započítanie doby zamestnania od 01.01.1993 do 01.03.2000. Dodal, že vykonaným dokazovaním neboli zistené také skutočnosti, ktoré by svedčili o tom, že navrhovateľka bola v období od 01.01.1993 do 01.03.2000 prihlásená do sociálneho poistenia a odvádzala poisťné na dôchodkové zabezpečenie. Podľa vyjadrenia pobočky Sociálnej poisťovne prihláška do Sociálnej poisťovne, ani odhláška sa na pobočke nenachádza. Na ústredí Sociálnej poisťovne sa

nenachádza ani evidenčný list dôchodkového zabezpečenia za uvedené obdobie, t. z., že ho navrhovateľka nevyhotovila. Ani zo správy pobočky Sociálnej poisťovne Košice z 18.02.2016 nemal súd za preukázané, že navrhovateľka odvádzala, resp. platila odvody na dôchodkové zabezpečenie za uvedené obdobie. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne bolo vydané v súlade s ustanovením § 209 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, a teda, že bolo vydané v súlade so zákonom, vychádza zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu a obsahuje predpísané náležitosti. Súd preto považoval toto rozhodnutie za vydané v súlade so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie z dôvodov, že s ním nesúhlasí, nakoľko riadne platila odvody do sociálnej poisťovne aj do dôchodkového fondu. Uviedla, že nechápe, ako je možné, že sociálna poisťovňa nedisponuje a nemá o tom záznamy. Poznamenala, že v súčasnosti prebieha vyhľadávanie jej platieb za určené obdobie (požiadala banky o výpisy). Záverom konštatovala, že je absolútne nepochopiteľné, ako sa k tomu sociálna poisťovňa stavia.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky vyjadrila v podaní zo dňa 26.10.2017, v ktorom uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní nepovažuje za opodstatnené, pretože navrhovateľka vznáša totožné námietky, s ktorými sa už odporkyňa vysporiadala v priebehu konania. Vyjadrila názor, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Odporkyňa uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť, nakoľko nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.02.2018 potom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O.s.p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 63 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

Podľa § 63 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 6 nie je najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred 1. január 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 65 ods. 5 písm. g/ zákona o sociálnom poistení, žene, ktorá vychovala tri deti alebo štyri deti a v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2013 dovŕšila vek 54 rokov, sa dôchodkový vek určí tak, že k veku 54 rokov sa pripočíta v roku 2010 šesťdesiattri kalendárnych mesiacov.

Podľa § 227 ods. 2 písm. a/ zákona o sociálnom poistení, poistenec a poberateľ dávky sú povinní preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik, trvanie, prerušenie a na zánik sociálneho poistenia.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o priznaní starobného dôchodku navrhovateľke, a to odo dňa XX.XX.XXXX v sume 201,80 Eur mesačne.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky s prihliadnutím na § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojom odôvodnení následne obmedzí iba na doplnenie svojich doplnujúcich zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Zo spisového materiálu je zrejmé, že odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.04.2016 priznala navrhovateľke odo dňa XX.XX.XXXX starobný dôchodok podľa § 65 a § 82 zákona o sociálnom poistení v sume 201,80 Eur mesačne.

Zo spisového materiálu zároveň pre odvolací súd vyplýva, že navrhovateľka dosiahla dôchodkový vek podľa § 65 ods. 5 zákona o sociálnom poistení XX.XX.XXXX, a to pripočítaním šesťdesiatich troch kalendárnych mesiacov k veku 54 rokov (pretože vychovala 3 deti), pričom k tomuto dňu získala 10 297 dní obdobia dôchodkového poistenia, (presný rozpis je uvedený v priloženom osobnom liste dôchodkového poistenia, ďalej len "osobný list") z čoho vyplýva, že získala 28 rokov a 77 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím splnila podmienky nároku na starobný dôchodok dňa XX.XX.XXXX.

Hodnota priemerného osobného mzdového bodu jej bola stanovená vo výške 0,64444 s tým, že 10 297 dní obdobia dôchodkového poistenia, ktoré navrhovateľka získala ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok (k XX.XX.XXXX) na účely výpočtu starobného dôchodku predstavuje 28,2110 rokov dôchodkového poistenia. Aktuálna dôchodková hodnota platná k XX.XX.XXXX, ktorú odporkyňa stanovila na rok 2016 v súlade s § 64 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, bola 10,9930 EUR. Suma starobného dôchodku patriaca za obdobie dôchodkového poistenia do vzniku nároku na starobný dôchodok tak bola stanovená v sume 199,90 EUR mesačne - určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty (0,6444 x 28,2110 x 10,9930). Suma starobného dôchodku sa ďalej podľa § 82 zákona o sociálnom poistení zvýšila odo dňa priznania dôchodku o 1,90 EUR mesačne na 201,80 EUR (o pevnú sumu zvýšenia starobného dôchodku ustanovenú v § 1 písm. a/ opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 283/2015 Z. z.).

Doba zamestnania odo dňa 01.01.1993 do 01.03.2000, kedy bola navrhovateľka samostatne zárobkovo činnou osobou, nebola započítaná na nárok na starobný dôchodok a jeho sumu z dôvodu, že v predmetnom období nebola navrhovateľka prihlásená do poistenia ako samostatne zárobkovo činná osoba, pričom poistenie jej zaniklo dňa 31.12.1992, pretože v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní nepreukázala odbornú spôsobilosť na prevádzkovanie koncesovaných živností. Od roku 1993 mala byť navrhovateľka registrovaná ako konateľ s odmenou v s.r.o.

Rozhodnutie odporkyne napadla navrhovateľka opravným prostriedkom, v ktorom namietala nezapočítanie podnikania a práce v období 01.01.1993 - 01.03.2000 dôvodiac, že platila odvody do fondu nezamestnanosti, fondu zdravotného poistenia a do fondov odporkyne.

O odvolaní navrhovateľky rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil dôvodiac, že vykonaným dokazovaním neboli zistené také skutočnosti, ktoré by svedčili tomu, že navrhovateľka sa v posudzovanom období prihlásila do sociálneho poistenia a odvádzala poistné na dôchodkové zabezpečenie, preto jej nebolo možné namietané obdobie priznať za obdobie dôchodkového poistenia.

V odvolaní voči rozsudku krajského súdu navrhovateľka opätovne namietala, že riadne platila odvody do sociálnej poisťovne aj do dôchodkového fondu.

Po preskúmaní veci odvolací súd ustálil, že skutkové a právne dôvody rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že toto je správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel, vychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, o ktorom odvolací súd nemá žiadne pochybnosti.

K uvedenému odvolací súd dodáva, že navrhovateľka nepreukázala, že v období od 01.01.1993 do 01.03.2000 bola prihlásená do poistenia ako samostatne zárobkovo činná osoba. U odporkyne sa nenachádza ani evidenčný list dôchodkového zabezpečenia čo znamená, že ho navrhovateľka ani nevyhotovila. Výška starobného dôchodku tak bola vypočítaná správne, odporkyňa správne nezarákala do doby zamestnania obdobie podnikania a práce od 01.01.1993 do 01.03.2000.

Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom krajského súdu, ktorý postupoval správne, ak ustálil, že odporkyňa nepochybla pri výpočte starobného dôchodku navrhovateľky, vzala do úvahy preukázateľne evidovanú dobu potrebnú pre účely vzniku nároku na starobný dôchodok, ktorého výšku určila na základe dôkazov, ktorými disponovala. Odvolací súd dodáva, že pochybnosti navrhovateľky o správnosti výpočtu sumy jej starobného dôchodku bez predloženia relevantných dôkazov na podporu jej tvrdení, nezakladajú dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Navyše navrhovateľka okrem argumentácie o nesprávnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa spolu s konštatovaním, že dodržala povinnosť platiť odvody nepredložil v odvolacom konaní dôkaz, ktorý by spochybňoval právny záver súdu prvého stupňa.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a odvolaniu navrhovateľky dôvodne nevyhovel. Námietky navrhovateľky pre absenciu dôkazov nebolo možné vyhodnotiť za dôvodné, preto odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za správne a postup krajského súdu za zákonný.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považuje rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, pretože navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyne náhrada trov konania nepatrí zo zákona (§ 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.